

The Tom Barron Group mikt met Novogen op 35% van Britse markt

tekst en beeld:
Johan Venken

Op 24 en 25 april brachten Pluimvee en ons Nederlandse zustermagazine Pluimveehouderij, samen met Johan Verhoek, Gerrit Morren en Bob Huizinga van broederij Verbeek, in Preston, Lancashire, in het noordwesten van Engeland, een bezoek aan de Tom Barron Group. Dit is een onderneming met vele bedrijfstakken. In de pluimveehouderij heeft het bedrijf ambitieuze plannen om Novogen in de markt te zetten. Op termijn wordt gemikt op 11 miljoen Novogenkippen; goed voor 35% van de markt.

Tom Barron Group

We werden gastvrij ontvangen door Neil Leeming en Doug Kirkby. Neil is de achterkleinzoon van stichter Tom Barron. Hij is CEO van het bedrijf. Doug Kirkby is zijn sales manager. Neil en Doug hebben ons wegwijs gemaakt in de verschillende takken van het familiebedrijf. Neil heeft 110 werknemers. De onderneming is inmiddels 121 jaar oud. Neil vertelde me dat het bedrijf, ondanks een vrij explosieve groei,

Een gezellig onderonsje met Doug, Neil, Johan en Gerrit.

een familiebedrijf zal blijven. Hij en de andere achterkleinkinderen van wijlen Tom Barron die deel uitmaken van de firma, vinden dit erg belangrijk.

De groep bestaat uit 5 onderdelen. Tom Barron Farms is het melkveebedrijf. Hier worden ongeveer 500 koeien gemolken en 280 hectare land bewerkt. De melkveestapel wordt vervangen door aangekochte koeien uit Nederland en Duitsland om altijd een topproductie na te streven. Alle koeien worden gedekt door een stier van het Aberdeen Angus ras. De kalfjes worden hoornloos geboren. De stiertjes worden verkocht aan vetmesters uit de highlands en de vaarzen worden gedekt door een Belgische witblauwe stier. In de nabije toekomst wil Neil zijn melkveestapel uitbreiden tot 700 à 800 koeien en minstens 6,5 miljoen liter melk per jaar produceren.

Koosjere melk

Clifton Dairies, dat geïntegreerd is in één van de twee melkveeboerderijen, produceert wekelijks 250.000 liter melk voor ziekenhuizen, scholen en grootwarenhuizen in het noorden van Engeland. Hier wordt echter ook koosjere melk geproduceerd. De groep heeft 90 procent van deze markt in Engeland, die zich vooral situeert in grote steden als Manchester en Londen. Neil wil dit in de toekomst nog uitbreiden met een net opgerichte, maar nog niet in productie gebrachte yoghurtfabriek. Nu reeds wordt alle melk van Tom Barron Farms én van 10 andere toeleveranciers hier verwerkt. Ook het transport gebeurt in eigen beheer.

Kwartels en Novogen

Fayre Game Ltd. is dan weer de groot-

Een nieuw (wonder)middel tegen bloedluis.

Uitloop free range.

ste kwartelproducent van het Verenigd Koninkrijk met een eigen broeierij en opfok. Dit bedrijf is tevens in het bezit van het enige kwartelslacthuis dat een licentie heeft. Er wordt geleverd aan grootwarenhuizen en versmarkten. Fayre Game Ltd. produceert ook gekookte en gepelde kwarteleitjes.

Tom Barron Ltd. fokt jaarlijks ongeveer 1 miljoen poeljen op. Dit gebeurt op 4 eigen opfokbedrijven en 1 contractbedrijf. De nationale distributie wordt verzorgd door een eigen transportbedrijf.

Tenslotte behelst de onderneming Tom Barron Independent Hatcheries. Dit is de broeierij met een productiecapaciteit van 11 miljoen henkuikens per jaar. Ze is gelegen in het noordwesten van Engeland. Momenteel levert de broeierij 3 miljoen Novogen hennen aan leghennenhouders in Engeland, Schotland, Wales, Noord-Ierland en Ierland. Op korte termijn, als de volledige omschakeling van ISA naar Novogen achter de rug is, verwacht Neil dit aantal op te trekken naar 8 miljoen hennen en hij hoopt dat hij binnen 7 jaar minstens 11 miljoen Novogen hennen kan verkopen. Dan zou hij 35% van de markt in handen hebben.

Hoe het allemaal begon

De broeierij is door Tom Barron opgericht in 1893. Tom, die leefde van 1872 tot 1955, was eigenlijk een schoenmaker. Zijn passie was echter de pluimveehouderij. In 1930 vestigde Tom met zijn Wyandottes een wereldrecord met 262 eieren per hen. In die tijd was Lancashire het pluimvee-centrum van Engeland. Sindsdien levert het door hem opgerichte bedrijf henkuikens en legpoeljen aan leghennenhouders uit het Verenigd Koninkrijk en Ierland. Tot in 2011 had de broeierij een exclusiviteitscontract met ISA, Shaver en Warren.

Sindsdien werd er een samenwerking aangegaan met Novogen, waardoor Neil en zijn medewerkers de enige leveranciers werden van Novo Brown en Novo White leghennen voor het Verenigd Koninkrijk en Ierland.

De leghennenmarkt in het Verenigd Koninkrijk

In 2010 telde het Verenigd Koninkrijk 36 miljoen leghennen. Sindsdien daalde dit aantal naar 34,2 miljoen in 2011 tot 31 miljoen in 2012. Van deze 31 miljoen hennen komen er 12 miljoen van de broeierij van Lohmann (Light en Classic), 7 miljoen van de broeierij van Hy-Line (Hy-Line Brown), 6 miljoen van Joice en Hill (Amberlink, Bovan Brown, CBT) en 6 miljoen van Tom Barron (ISA, Shaver, Warren).

Qua huisvesting zijn 52 % van de stallen uitgerust met verrijkte kooien, 1 % bio en

47 % free range, waarbij free range iets van de markt zal verliezen vanwege de hogere kostprijs.

Het viel me op dat de Engelse markt erg gesloten is. Men zal geen buitenlands ei in de winkelrekken zien liggen. Op elk doosje of elke verpakking staat de Engelse leeuw. Dit is het teken van de lions code, hetgeen een garantie is van inlandse productie. Leghennenhouders mogen enkel eieren verkopen van hennen tot 72 weken. Dit wordt streng gecontroleerd. De consument is wel vrij om een ei te kiezen van alle productiesystemen, dus ook verrijkte kooi-eieren worden als tafelei verkocht.

De Novogen hennen

We bezochten een opfokbedrijf en een leghennenbedrijf met grondhuisvesting die beiden eigendom waren van Tom Barron Group, een free range bedrijf in de

Nog goed in de veren: Novogen brown (65 weken).

Doug Kirkby.

Johan Verhoek (Verbeek) en Neil Leeming de CEO van het bedrijf.

noordelijke heuvels en een pakstation met eigen hennen in Valli-kooien met groeps-huisvesting met 60 hennen en 80 hennen en free range hennen.

Iedereen leek erg te spreken over de nieuwe Novo Brown hennen. De oudere tomen van 65 weken zaten nog heel goed in de veren en de leghennenhouders waren zeer tevreden met de productie. Doug Kirkby, de sales manager, kon met trots melden dat 95 % van de klanten reeds terug dezelfde hen besteld hadden. Hij vertelde dat het een hoogproductieve hen is met een uitstekende schaalkwaliteit. Bovendien heeft de hen een goed temperament, kalm, maar niet lui, waardoor ze minder gestresseerd is en schijnbaar geschikt is voor alle houderijssystemen. Doug vertelde me dat in Ierland, waar men blijkbaar heel scherp voert, de voerconversie bij de novogenhennen nog aanzienlijk verbeterde. Tot nu toe zijn de resultaten erg hoopvol.

Hierbij vallen zowel de schaalkwaliteit als de lage mortaliteit op. De hennen worden gemakkelijk opgefokt. Doordat Novogen fokt op een grotere dooier, start het kuiken gemakkelijker, aldus Doug. Bij Tom Barron doet men enkel aan grond-opfok. Zo hebben de poeljen contact met hun eigen mest. Neil en Doug zijn ervan overtuigd dat coccidiose bij leghennen met dit type opfok sterk gereduceerd kan worden. De beide mannen vinden het een plezier om met deze hennen te werken, in elk systeem. Ook de mensen van Verbeek geloven in hun nieuwe hen.

Een oplossing voor bloedluizen?

Op het free range leghennenbedrijf in de heuvels van Lancashire waren in de gangen tussen de installaties bakken geplaatst waarin de hennen kunnen stofbaden. De leghennenhouder strooide een product

dat lijkt op erg droge klei in deze bakken. Dit product heet "Hemexsan". Het is een organisch fabricaat, bestaande uit miljoenen ééncellige algen. De scherpe randen ervan doorboren het omhulsel van de bloedluizen, waardoor ze uitdrogen en binnen enkele uren sterven. Ook tegen vlooiën en luizen zou het effectief zijn. Deze leghennenhouder legde uit dat de hennen de hemexsan zelf verspreiden door te stofbaden. Daardoor klit het zich vast tegen de muren, in kieren en spleten. Hij hoeft zelf geen werk te doen. Bovendien is Hemexsan in het Verenigd Koninkrijk toegelaten als diervoeder. Het is niet toxisch. Wie weet zal dit in de toekomst ook voor ons soelaas brengen?

Conclusie: de leghennenhouderij in het Verenigd Koninkrijk verschilt danig van de onze. Het was verrijkend en leerrijk om dit eens te zien.